

9.4.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö**Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi kansalaisen käyttöliittymään liitettävistä toiminnoista**

Sosiaali- ja terveysministeriö esittää asetuksen antamista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) perusteella. Lain 19 §:n 5 momentin mukaan asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tiedonsaantia, hoidon toteuttamista ja seurantaa koskevien tietojen sisällöstä ja niiden liittämisestä käyttöliittymään, sekä siitä miten tiedot annetaan käyttöliittymän kautta.

Asetuksella mahdollistettaisiin laboratoriotodistusten ja rokotustodistuksen antaminen kansalaisen käyttöliittymän eli Kanta-palvelun avulla. Asetuksen antamisen tausta ei liity hoidon tarpeeseen vaan lähinnä maahantulon ja kuljetusyhtiöiden edellyttämiin negatiivisiin koronatestituloksiin ja rokotustodistuksiin.

Valtiovarainministeriön lausunto

Testitulosten ja rokotustodistusten antaminen sähköisen Kanta-palvelun kautta kansalaisille on kannatettava ja asetuksessa esitetty tapa tuoda rokotustodistukset ja laboratoriotulokset kansalaisen käyttöön on perusteltu. Kelan tarjoama Omakanta-palvelu on jo nykyisen tietosäilytysalustan valossa luontevin ja mm. Digi- ja väestötietoviraston tarjoaman vahvan Suomi.fi-tunnistautumisen vaativana myös tietoturvallisin paikka näille tiedoille.

Valtiovarainministeriö näkee erityisen tärkeänä, että uudistuksessa huolehditaan tietojen yhteentoimivuudesta Euroopassa (ja muuallakin maailmassa) asetuksessa mainitun yhteisen EU-tasoisien ohjeistuksen. Asetuksessa mahdollisena mainittu QR-koodi-tekniikka taannee todistuksen sujuvan näyttämisen mobiililaitteelta esimerkiksi rajanylitystilanteissa. Toivomuksena myös on, että uudistuksessa otetaan huomioon valtiovarainministeriön asettamassa Digitaalisen henkilöllisyyden kehittämisen hallitusohjelmahankkeessa 8.10.2020 – 30.6.2023 tehtävä kehitystyö ja tavoitteet mm. omien henkilötietojen jakamisen edistämiseksi.

Esittelymuistiota on siten jatkovalmistelussa vielä hyvä selkeyttää. Nykymuodossaan se ei vielä avaa vallitsevaa todistustilannetta riittävällä tavalla eikä sitä, millainen vaikutus käsillä olevalla ehdotuksella olisi kansalaisiin ja toimijoihin. Esittelymuistiossa olisi selkeyden vuoksi hyvä kuvata testitulosten ja rokotustodistusten sekä erityisesti koronatestien ja –rokotustodistusten näkökulmasta, miten kansalaiset voivat nykytilassa saada koronatestitodistuksen ja rokotustodistuksen.

Esittelymuistiossa tulisi myös kuvata, miten tilanne muuttuisi asetusehdotuksen voimaan tullessa verrattuna nykytilaan. Muistiossa voitaisiin tuoda selkeästi ilmi, voisiko Kanta-palvelusta saada myös englanninkielisen testitodistuksen ja rokotustodistuksen. Muutoksen mahdollista yhteyttä EU:ssa parhaillaan valmisteltavaan ns. digitaaliseen vihreään todistukseen olisi myös hyvä avata lisää (Komission asetusehdotus yhteentoimivien rokotus-, testaus- ja

parantumistodistusten myöntämistä, todentamista ja hyväksymistä koskevasta kehyksestä vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana.)

Uusien toimintojen liittäminen kansalaisen käyttöliittymään lisäisi kustannuksia arvion mukaan 3,5 milj. eurolla. Taloudellisten vaikutusten osalta päätökset tulee tarvittaessa tehdä osana lisätalousarviomenettelyä.

Asetuksessa todetaan, että rokotustodistukset tarjottaisiin ilmaiseksi Omakanta-palvelun käyttäjälle. Nykyisellään yksityiset palveluntarjoajat ja kunnat, ellei todistus ole osa potilaan hoitoa, veloittavat erikseen rokotuksen ohella rokotustodistuksesta. Asetuksen vaikutusten arvioinnissa tulisi pohtimaan, mitä vaikutuksia asetuksen mukaisella todistusten maksuttomalla tarjoamisella voi näin ollen jatkossa olla.

Valtiosihteeri
kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Sami Yläoutinen